

Nokia Saviannokka

kivikautisen asuinpaikan koekaivaus 2004

Päivi Kankkunen

Museovirasto - arkeologian osasto - koekaivausryhmä I

sisällys

arkistotietoja	2
ote tiekartasta GT-4	3
ote peruskarttalehdestä	4
johdanto	5
topografia ja maaperä	6
menetelmä	6
tulokset	6
diat ja negatiivit	6
valokuvataulu	7
yleiskartta, 1:1000, A4	8

Nokia Saviannokka

koekaivaus kivikautisella asuinpaikalla 2004

Arkistotietoja

Kaupunki: Nokia

Kylä: Kauniainen

Kohde: Saviannokka, muinaisjäännösrekisterinumero 536010054

Tila:Savia, Rno 4:104, omistaja: Mari ja Pasi Savia, osoite: Saviantie 141, 37200 Siuro

Kiinteistötunnus: 536-430-0004-104

Sijainti: Suoniemen kirkosta 3,8 km pohjoisluoteeseen

Peruskartta: 2121 11 Suoniemi

Koordinaatit: p = 6824467, i = 3297971, z = 60m mpy

Aiemmat tutkimukset ja löydöt:

Vadim Adel/Tampereen museot 2002, inventointikohde 54

KM 33147:1-6 ,diar. 26.6. 2002 (kvartsikaapimia 2, kvartsikaapimen teelmä, kvartsiytimiä 4, iskoksia 21 kpl, palanutta luuta 1 kpl)

Kirjallisuutta: Pirkan maan alta 4, arkeologisia tutkimuksia (toim. Miikka Haimila) 2003.

Tampereen museoiden julkaisuja 68. Vadim Adel: Uutta muinaisesta Suoniemestä. Nokian länsiosan arkeologinen inventointi, s. 20-29.

Tähän raporttiin liittyvät:

- löydöt KM 34972:1-15

- negatiivit nrot 135663-66

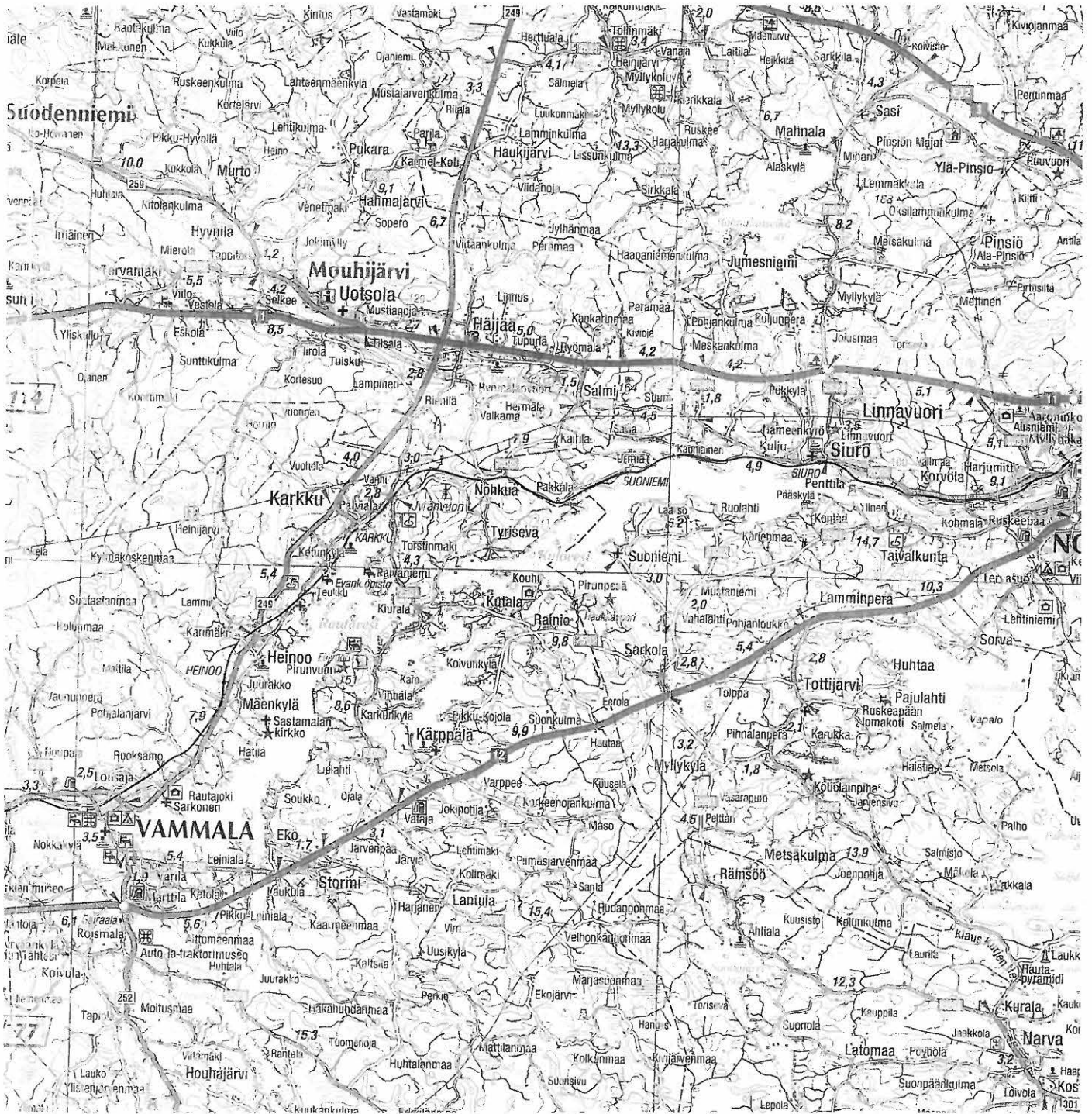
- diat 55265-66

- yleiskartta 1:1000, A4 sivulla 8.

Nokia Saviannokka

Päivi Kankkunen 2004

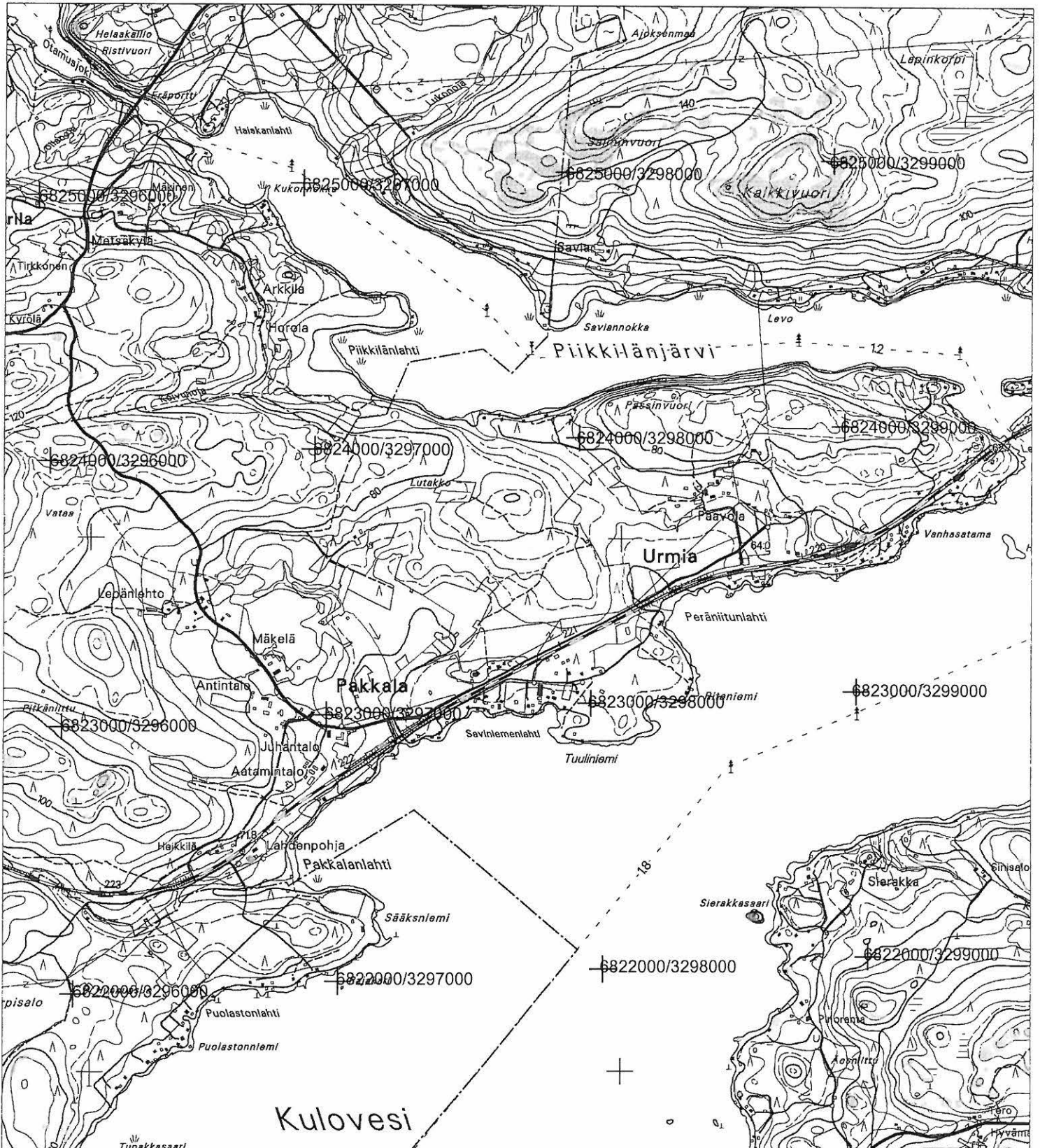
ote tiekartasta GT-4 (Hki 2003), tutkimuskohde merkitty punaisella

Nokia Saviannokka

Päivi Kankkunen 2004

ote peruskarttalehdestä 2121 11 SUONIEMI
 koordinaatit: x = 6824467, i = 3297971, z = 60 m mpy
 tutkimuskohde merkitty punaisella

Johdanto

Saviannokan mahdollinen kivistä asuinpaikka löytyi Tampereen museoiden inventoinnissa kesällä 2002. Maanomistajalla on kesähuvila suunnitteilla niemeen, josta pintapöiminnassa oli kerätty talteen esihistoriallisia löytöjä.

Kohde otettiin koekaivausryhmä 1:n kenttäohjelmaan ajalle 28.6. - 9.7. 2004. Kohteeseen laadittiin neliömetrin koekuoppia kymmenen metrin verkostossa tarkoituksena selvittää muinaisjäännöksen laajuus ja sen säilyneisyys kynnön alla.

Ryhmän piirtäjänä toimi FK Teija Nurminen, tutkimusavustajana BA Simo Voutilainen ja kaivajina fil.yot Olli Kunnas, Riku Mönkkönen ja Tommy Sjöblom. Kaivauksen johti allekirjoittanut.

Helsingissä 14.2. 2005

Päivi Kankkunen

Topografia ja maaperä

Asuinpaikka sijaitsee Piikkilänjärven pohjoisrannalla, pienessä niemessä, jonka pohjoispuolella maasto nousee jyrkästi kohti Salminvuorta (145 m mpy). Niemi on matala, siinä on kaksi pientä kohoumaa; näistä itäisimmältä on löytynyt kvartsiesineistöä. Maaperä on peltorinteen yläosiin asti hiesua/savea. Kyntösyvyys on noin 20-25 cm. Kaivausajankohtana niemessä kasvoi heinää ja pelossa kauraa. Niemen ja pohjoista kohden jyrkästi nousevan peltorinteen väliin jää alava uoma, jossa on ennen ollut vettä. Niemen rannat ovat leveästi kaisloittuneet.

Maasto on asuinpaikkaniemen takana ja ympärillä varsin jyrkkärinteistä. Salminvuoreen liittyen, sen itäpuolella kohoaa Kalkkivuoren rinteet. Molempien rinteiden lasku Piikkilänjärveen on jyrkkä ja molemmissa on avokallioalueita. Myös kapean Piikkilänjärven eteläpuoleinen ranta on löytökohdalla hyvin jyrkkä, mahdollista asuinpaikkaa vastapäätä on jyrkkä kallioreuna aivan rannassa, Pässinvuori.

Peltorinteessä mahdollisen asuinpaikan takana on terassi, noin korkeudella 65-70 m mpy. Tämän alapuolella hahmottuu, osin kuntarajan molemmin puolin, toinen terassi, joka jatkuu Mouhijärven puoleiselle pellolle, mutta häviää ennen Savian puoleisen peltoalueen puoliväliä. Tätä peltoaluetta ei liene tarkastettu.

Asuinpaikka sijaitsee noin 700 m linnuntietä Siuron koskesta länteen, Mouhijärven reittiin liittyvän pitkän ja kapean Piikkilänjärven pohjoisrannalla.

Niemen länsireunalla kulkee Mouhijärven ja Nokian välinen raja, länsireuna on Mouhijärven puolella.

Menetelmä

Niemeen paalutettiin 10 m:n välein koekuoppalinjastot. Koekuopat olivat neliömetrin suuruisia ja ne kaivettiin lapiolla. Koekuoppia kaivettiin 46 kappaletta. Seulaa ei voinut käyttää. Kyntökerros oli noin 20-25 cm paksu ja sen alla oli savi. Koekuopat peitettiin. Löydöt otettiin talteen kyntökerroksesta koko paksuudelta, (jos kynnon alta tuli löytöjä niin sieltä 10 cm:n kerroksissa).

Yleiskartta piirrettiin mittakaavaan 1:1000, s. Korkeuskiintopiste siirrettiin Piikkilänjärven pinnasta, pinnan keskikorkeus 57.5 m mpy (mitattu 6.7.2004, klo 14.40). Koneen lukema kaivauksen kiintopisteelle oli 198. Kaivauksen kiintopiste sijaitsi puretun ladonpohjan kohdalla olevassa suuressa kivessä; sen korkeudeksi saatiin 58,68 m mpy.

Löydöt ja tulokset

Löytöinä saatiin kahdeksasta koekuopasta, kyntökerroksesta viisi kaavinta (48,5 g), 26 kvartsi-iskosta (46,1 g) sekä tuluskvartsi (60,2 g). Yhdestä koekuopasta (50/190) löytyi kyntökerroksen alta, syvyydeltä 30-40 cm kolme kvartsi-iskosta (2 g).

Koekuoppien avulla saatiin selvitettyä löytöjen levinneisyyttä Saviannokan niemessä. Yhteensä kaivettiin 46 neliömetrin koekuoppaa. Voitiin myös todeta, ettei kyntökerroksen alla ole ollut tai ei ole säilynyt kulttuurikerrosta. Kvartsilöydöt viittaavatkin todennäköisimmin pysähdyspaikkaan, jossa on leiriytymisen aikana tehty tai työstetty kvartsityökaluja, erityisesti kaapimia. Toisaalta savisessa maaperässä eivät ihmisten jättämät esineet tai muut jäänteet voikkaan painua luontaisesti syvään tiiviin maaperän johdosta, vaan jäävät hyvin pintaan ja tuhoutuvat näin ollen maan käytössä.

Kvartsilöydöt ylempää rinteestä viittaavat mahdollisesti aiempaan asutukseen, joka kuitenkin on topografiasta päätellen niemen löydöstöstä erillinen alueensa.

Saviannokan niemen alueella on tehty riittävät arkeologiset tutkimukset eikä siellä ole muinaismuistolain asettamaa estettä rakentamiselle.

Diat ja negatiivit

Diat:

- 55265 Yleiskuva tutkimusalueelle, joka näkyy Piikkilänjärven rannassa vaalean vihreänä peltoalueena, kuvattu pohjoisesta
- 55266 Yleiskuva tutkimusalueelle, joka edessä oleva vaalean vihreä peltolohko, takana Savian talo, kuvattu Piikkilänjärven rannasta, etelästä

Negatiivit:

- 135663-665 Panoraamakuvaa tutkimusalueesta, kuvattu Piikkilänjärven rannasta, vasemmalla kuntaraja peltolohkojen välissä, taustalla Savian talo, kuvattu etelästä
- 135666 Tutkimusaluetta etualalla, oikeassa nurkassa Savian talo, kuvattu etelästä

NOKIA SAVIANNOKKA

Päivi Kankkunen 2004

f. 135663-66 Panoraamakuvat tutkimusalueesta, joka edustalla oleva peltoalue
taustalla Savian talo, vasemmalla puolella mäkien, pelkon halki
kulkee kunnanraja, kuvattu järveltä, etelästä

NOKIA SAVIANNOKKA
Päivi Kankkunen 2004

YLEISKARTTA

mk 1:1000 50m

korkeuslukemat metreinä merenpinnasta

Piirt. Olli Kunnas

digit. Teija Nurminen

■ Koekuoppa

